

WERKORGANISATIE
Druten Wijchen

Lambert van Beusekom

Biodiversiteit in onze regio

**Hoe zorg je zelf voor meer
natuur rond je huis?**

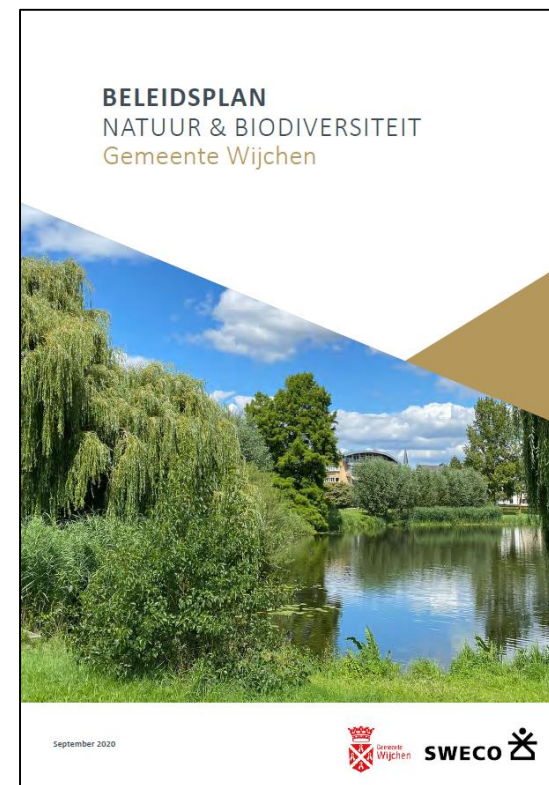
25 januari 2022

Werkorganisatie Druten Wijchen

Werkt voor gemeente Druten en gemeente Wijchen

Lambert van Beusekom
Beleidsadviseur natuur en landschap

Gemeente Wijchen: Beleidsplan natuur en biodiversiteit

Agenda

Onderwerpen die aan de orde komen:

- Terugblik vorige bijeenkomsten
- Waar zijn maatregelen nodig?
- Welke algemene uitgangspunten en tips zijn belangrijk?
- Welke specifieke maatregelen kunt u nemen?
- Hoe kunt u uw omgeving erbij betrekken?

Terugblik vorige bijeenkomsten

- 7 september 2021 Theo Hesen:
Wat is biodiversiteit en waarom is die belangrijk?
- 19 oktober 2021 Jordy Houkes:
Wat is natuurinclusief bouwen en wat zijn de voordelen daarvan?
- 19 oktober 2021 Sjoerd Aertssen:
Wat zijn historische heggen en wallen en waarom zijn die belangrijk voor de biodiversiteit?

Waar zijn maatregelen nodig en mogelijk?

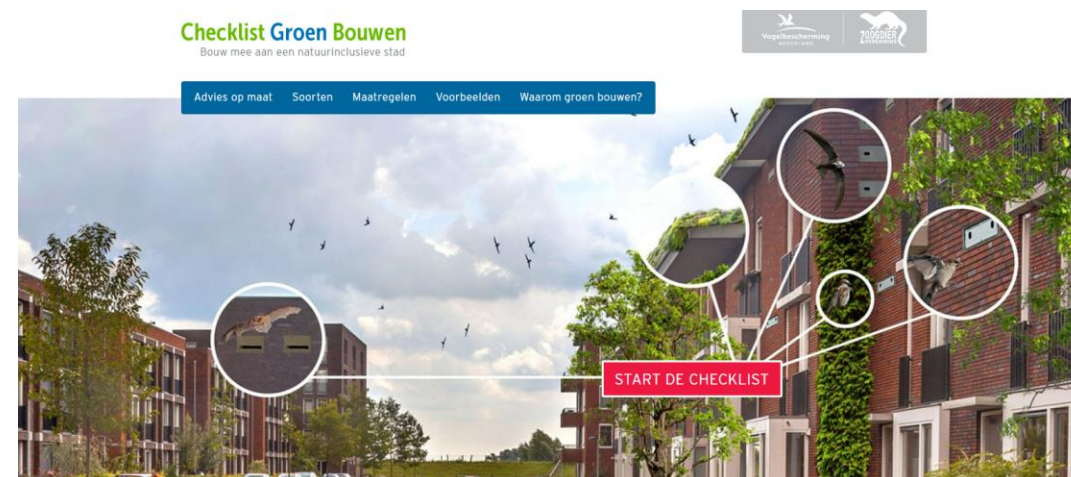
In nieuwe aan te leggen of te bouwen situaties kan bijna alles; maar ook in bestaande situaties kan veel!

Op plaatsen waar al (beschermde) soorten voorkomen:

- Zorg op tijd voor onderzoek en aandacht aan natuurwaarden
 - Aan het begin van een idee kan er nog met veel rekening gehouden worden
- Wet Natuurbescherming en eventueel ontheffing daarvan
- Denk ook aan effecten van renovaties / sloop

Op andere plaatsen:

- Pas inrichting of beheer aan waardoor soorten een plek krijgen

Algemene uitgangspunten

De 4 V's die nodig zijn (vooral voor dieren):

- Voedsel: nectar/stuifmeel, insecten, bessen, noten
- Veiligheid: beschutting, vluchtmogelijkheid
- Voortplanting: waardplant (bv. vlinders), nestgelegenheid
- Verplaatsing: langs heggen, van struik naar struik, e.d.

Algemene uitgangspunten

- Hoe meer variatie, hoe meer geschikte leefomstandigheden.
- Per soortgroep / soort zijn eisen verschillend (bv. voortplantingsplek voor vleermuis is heel anders dan voor salamander)
- Alles wat minder strak is en wat je niet doet, is goed voor de natuur! (gazon versus natuurtuin) Dus met minder werk en kosten.

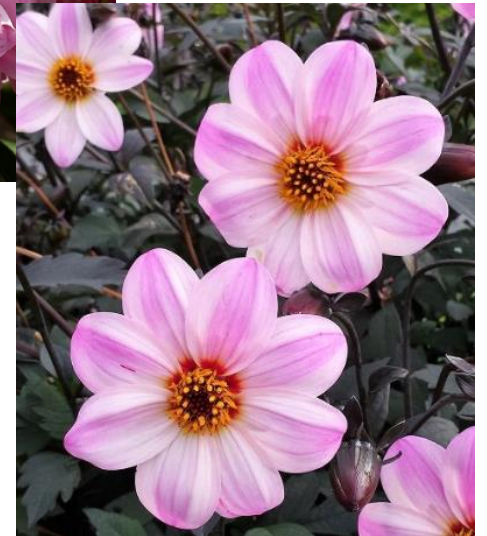
Algemene tips

- Verhardt zo min mogelijk (Maak grijs groener)
- Laat alle grond begroeien, zo verdampt er minder water
- Koppel regenpijp af en laat water in ton, tuin of vijver lopen
- Breng water in de tuin (drinkschaal en/of natuurlijke vijver)
- Houdt het donker / alleen verlichting waar nodig
- Maak een rommelhoekje

Algemene tips

- Plant enkelbloemige planten
T.b.v. nectar en stuifmeel voor bijen, vlinders en andere insecten; voorkeur voor inheemse soorten; zorg voor spreiding in bloeitijd
- Plant ook bomen en struiken
Bieden onderdak en bescherming, veilige broedplek en voedsel door bloesem en vruchten
- Laat blad en afgestorven planten liggen
Ook een hoop blad of takken
- Knip afgestorven planten pas begin voorjaar af
Insecten overwinteren in stengels of blad

Algemene tips

Maar ook ...

- Doe mee aan tellingen bv. tuinvogeltelling en vlindertelling
- Zet geen exoten uit in het wild (natuur, plantsoen, agrarisch gebied, etc.)
- En liever ook geen exoten in eigen tuin > voorkom verspreiding
- Steun natuurverenigingen en natuurorganisaties

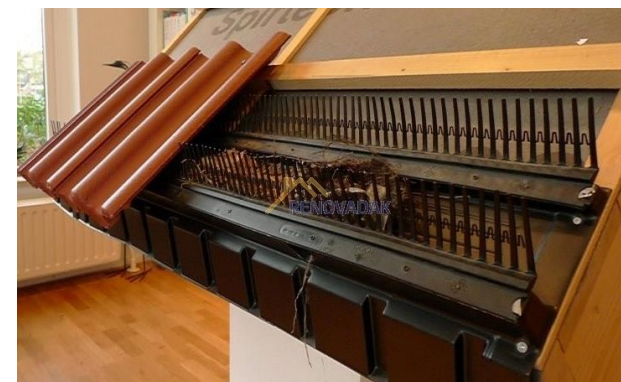
Tuinvogeltelling 2022
28, 29 & 30 januari

Specifieke maatregelen

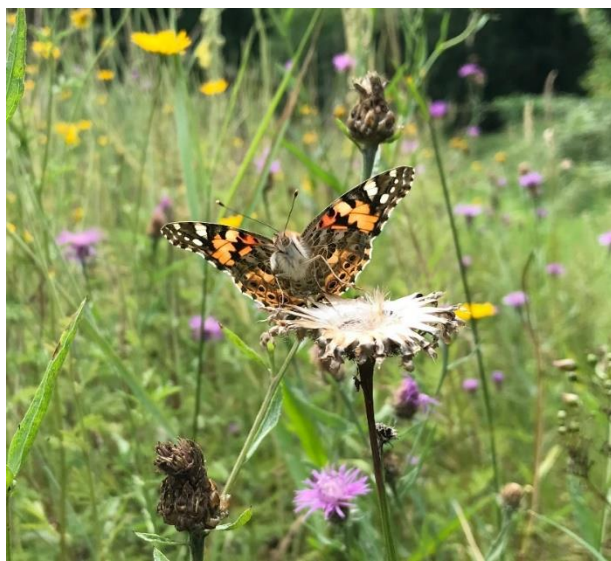
Woning / gebouw

- Houdt verblijfplaatsen van dieren zoveel mogelijk in stand
- Lukt dat niet, neem dan aangepaste maatregelen bij verbouwen, sloop of isoleren (soorten: m.n. vleermuizen, huismus, gierzwaluw, huiszwaluw); denk aan ontheffing Wet Natuurbescherming
- Breng verblijfplaatsen / nestgelegenheid aan
- Let op aansluiting met de tuin en omgeving > 4 V's; alleen nest is onvoldoende

Specifieke maatregelen Planten

- Planten die voedsel geven (nectar of bessen)
- Inheemse planten (van nature in NL) zijn het beste.
- Mocht dat niet kunnen dan zijn cultuursoorten die voedsel of nestgelegenheid bieden een goed alternatief.

Specifieke maatregelen Natuurlijke voorzieningen

- Bladhoop
(insecten, egel)
- Takkenhoop of Takkenril
(kevers, kleine zoogdieren zoals
bunzing, vogels)

Specifieke maatregelen

Water

- Drinkschaal
- Vijver met natuurlijke oevers of uitstapje voor dieren
- Regenton
- Laat regenwater in de tuin lopen (laagte bij veel regenval)
- Weinig of niet water geven, bij voorkeur direct tussen de planten;
mulchen als alternatief

Specifieke maatregelen

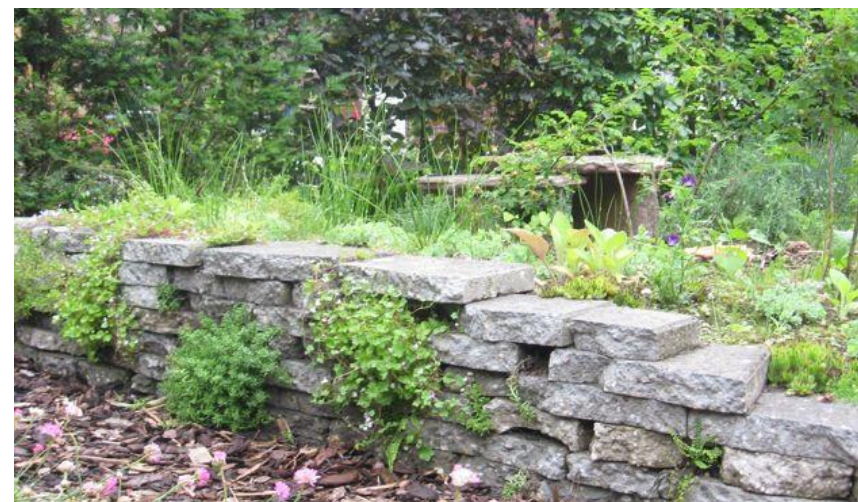
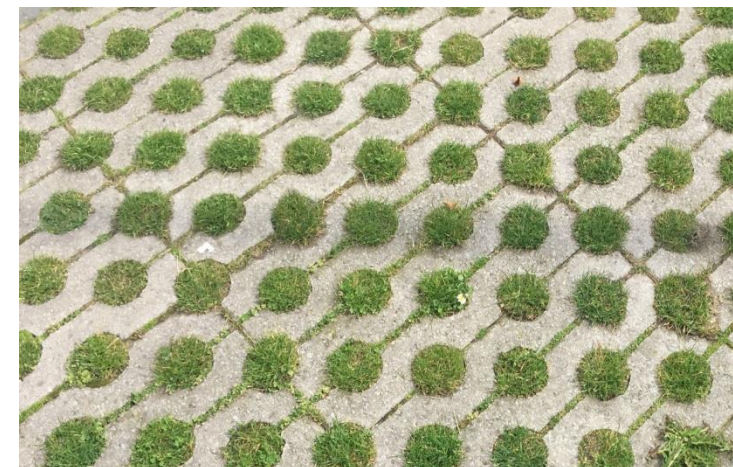
Kunstmatige voorzieningen

Héél veel mogelijkheden
Vaak soort specifiek (grootte, ophanghoogte, windrichting)

Specifieke maatregelen Verharding

- Hergebruik (circulair; bespaart veel grondstoffen)
- Minimaal oppervlak (ongebruikte verharding groeit onder)
- Open verharding om water door te laten
- Stapelmuurtjes (hergebruik en schuilplekken)

Specifieke maatregelen Verbindingen

- Kunnen dieren in de tuin komen (bv. egelpoortje)?
- Zorg dat groei- of verblijfplaats geen eiland is.
 - Verplaatsingsmogelijkheden
 - Aaneensluiten terrein met geschikte inrichting
 - Dekking nodig als bescherming tegen vijanden

Specifieke maatregelen

Ander beheer / onderhoud

- Blad laten liggen
- Tuin niet 'winterklaar' maken maar pas in voorjaar afgestorven delen verwijderen
- Bodem geheel laten begroeien
- Planten alleen verwijderen op plekken waar ze overlast geven of gewenste soorten overwoekeren (wanneer grijp je in?)

Specifieke maatregelen

Ander beheer / onderhoud

- Gebruik geen bestrijdingsmiddelen zoals slakkenkorrels en spuitbussen (ook niet tegen 'ongedierte') want gewenste dieren gaan er ook van dood.
- Aantasting is vaak geen echt probleem maar 'alleen' hinderlijk. Wel belangrijk voor sommige mensen.
- Alternatief:
 - Andere planten
 - Lok roofdieren / natuurlijke vijanden
 - Natuurlijke middelen (bv. eierschaal tegen slakken)

Omgeving

Uzelf

- Samenwerken met burens / bewonersgroepen / leefbaarheidsgroepen / dorpsraden
- Helpen als vrijwilliger in natuur en landschap
- Instellingen, organisaties, bedrijven met eigen terreinen stimuleren om terrein natuurvriendelijk in te richten en te onderhouden
- Niet klagen over 'rommelige' openbare ruimte > mensen juist op het belang daarvan wijzen (natuurlijk wel over zwerfafval, afvaldump)

Omgeving

Straat / wijk

- Ook de 4 V's maar op grotere schaal en elementen met grotere omvang
- Natuurlijke inrichting met inheemse soorten of soorten die voor voedsel, voortplanting zorgen
- Natuurgericht beheer en onderhoud uitbreiden
- Verbindingen tussen zones/gebieden

Meer informatie?

Het internet staat vol. Duik eens in Google met de termen:
Natuurinclusief - Biodiversiteit – Natuurlijke tuin

Websites:

- bouwnatuurinclusief.nl
- maakgrijsgroener.nl
- Zoogdiervereniging
- Vogelbescherming
- Floron
- Vlinderstichting

Vragen?

I.van.beusekom@drutenwijchen.nl